

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
MESLEKÎ VE TEKNİK EĞİTİM GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

GÜZEL SANATLAR LİSESİ

GENEL SANAT TARİHİ DERSİ

9 ve 10. Sınıflar Öğretim Programı

2022

İÇİNDEKİLER

1. MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI ÖĞRETİM PROGRAMLARI 3

1.1. ÖĞRETİM PROGRAMLARININ GENEL AMAÇLARI	3
1.2. ÖĞRETİM PROGRAMLARININ PERSPEKTİFİ	3
1.2.1. Değerlerimiz	4
1.2.2. Yetkinlikler	4
1.3. ÖĞRETİM PROGRAMLARINDA ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME YAKLAŞIMI	5
1.4. BİREYSEL GELİŞİM VE ÖĞRETİM PROGRAMLARI	6

2. GENEL SANAT TARİHİ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI 7

2.1. GENEL SANAT TARİHİ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN ÖZEL AMAÇLARI	7
2.2. GENEL SANAT TARİHİ DERSİNE ÖZGÜ BECERİLER.....	8
2.3. GENEL SANAT TARİHİ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN UYGULANMASINDA DİKKAT EDİLECEK HUSUSLAR	8
2.4. KAZANIM SAYISI VE SÜRE TABLOSU	9

3. GENEL SANAT TARİHİ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN YAPISI 10

3.1. KAZANIMLARIN YAPISI	10
3.2. SINIF DÜZEYLERİNE GÖRE ÜNİTE, KONU, KAZANIM VE AÇIKLAMALARI	11
9. SINIF ÜNİTE, KONU, KAZANIM VE AÇIKLAMALARI	11
10. SINIF ÜNİTE, KONU, KAZANIM VE AÇIKLAMALARI	16

1. MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI ÖĞRETİM PROGRAMLARI

Bilim ve teknolojiye yaşanan hızlı değişim, bireyin ve toplumun değişen ihtiyaçları, öğrenme öğretme teori ve yaklaşımlarındaki yenilik ve gelişmeler bireylerden beklenen rolleri de doğrudan etkilemiştir. Bu değişim; bilgi üretebilen ve bu bilgiyi hayatta işlevsel olarak kullanabilen, problem çözebilen, eleştirel düşünebilen, girişimci, kararlı, iletişim becerilerine sahip, empati yapabilen, topluma ve kültüre katkıda bulunabilen bir bireyi tanımlamaktadır. Öğretim programları; bu niteliklere sahip bireylerin yetişmesine hizmet edecek şekilde salt bilgi aktarmaktan ziyade bireysel farklılıkları dikkate alan, değer ve beceri kazandırma hedefli, sade ve anlaşılır bir yapıda hazırlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda bir taraftan farklı konu ve sınıf düzeylerinde sarmal bir yaklaşımla tekrar eden kazanım ve açıklamalara, diğer taraftan bütünsel ve bir kerede kazandırılması hedeflenen öğrenme çıktılarına yer verilmiştir. Bu kazanım ve açıklamalar ile öğrenme çıktıları ilgili disiplinin yetkin, güncel ve geçerli olduğunu; eğitim öğretim sürecinin hayatla doğrudan ilişkili şekilde tasarlandığını gösterir niteliktedir. Bu kazanımlar ve bu kazanımların sınırlarını belirleyen açıklamalar; sınıflar ve eğitim kademeleri düzeyinde değerler, beceriler ve yetkinlikler perspektifinde bütünlük sağlayan bir bakış açısıyla yalın bir içeriğe işaret etmektedir. Böylelikle üst bilişsel becerilerin kullanımına yönlendiren, anlamlı ve kalıcı öğrenmeyi sağlayan, sağlam ve önceki öğrenmelerle ilişkilendirilmiş, diğer disiplinlerle ve günlük hayatla değerler, beceriler ve yetkinlikler çerçevesinde bütünlüştürmüş bir öğretim programları toplamı oluşturulmuştur.

1.1. ÖĞRETİM PROGRAMLARININ GENEL AMAÇLARI

Öğretim programları, 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu'nun 2. maddesinde ifade edilen "Türk Millî Eğitiminin Genel Amaçları" ile "Türk Millî Eğitiminin Temel İlkeleri" esas alınarak hazırlanmıştır.

Eğitim öğretim programlarıyla sürdürülen tüm çalışmalar; okul öncesi, ilköğretim ve ortaöğretim seviyelerinde birbirini tamamlayıcı bir şekilde aşağıdaki amaçlara ulaşmaya yöneliktir:

1. Okul öncesi eğitimi tamamlayan öğrencilerin bireysel gelişim süreçleri göz önünde bulundurularak bedensel, zihinsel ve duygusal alanlarda sağlıklı şekilde gelişimlerini desteklemek
2. İlkokulu tamamlayan öğrencilerin gelişim düzeyine ve kendi bireyselliğine uygun olarak ahlaki bütünlük ve öz farkındalık çerçevesinde, öz güven ve öz disipline sahip, gündelik hayatta ihtiyaç duyacağı temel düzeyde sözel, sayısal ve bilimsel akıl yürütme ile sosyal becerileri ve estetik duyarlılığı kazanmış, bunları etkin bir şekilde kullanarak hayata yönelen, sağlıklı bireyler olmalarını sağlamak
3. Ortaokulu tamamlayan öğrencilerin ilkokulda kazandıkları yetkinlikleri geliştirmek suretiyle millî ve manevi değerleri benimsemiş, haklarını kullanan ve sorumluluklarını yerine getiren, Türkiye Yeterlilikler Çerçevesi'nde (TYÇ) ve ayrıca disiplinlere özgü alanlarda ifadesini bulan temel düzeydeki beceri ve yetkinlikleri kazanmış bireyler olmalarını sağlamak
4. Liseyi tamamlayan öğrencilerin ilkokulda ve ortaokulda kazandıkları yetkinlikleri geliştirmek suretiyle millî ve manevi değerleri benimseyip hayat tarzına dönüştürmüş, üretken ve aktif vatandaşlar olarak yurdumuzun iktisadi, sosyal ve kültürel kalkınmasına katkıda bulunan, TYÇ'de ve ayrıca disiplinlere özgü alanlarda ifadesini bulan temel düzeydeki beceri ve yetkinlikleri kazanmış, ilgi ve yetenekleri doğrultusunda yükseköğretime, bir mesleğe ve hayata hazır bireyler olmalarını sağlamak

1.2. ÖĞRETİM PROGRAMLARININ PERSPEKTİFİ

Eğitim sistemimizin temel amacı değerlerimiz ve yetkinliklerle bütünlüştürmüş bilgi, beceri ve davranışlara sahip bireyler yetiştirmektir. Bilgi, beceri ve davranışlar, öğretim programlarıyla kazandırılmaya çalışılırken değerlerimiz ve yetkinlikler bu bilgi, beceri ve davranışlar arasındaki bütünlüğü sağlamaktadır. Değerlerimiz, toplumumuzun millî ve manevi kaynaklarından damıtılarak dünden bugüne ulaşmış ve yarınlara aktarılabilecek öz mirasımızdır.

Yetkinlikler ise bu mirasın hayata ve insanlık ailesine katılmasını ve katkıda bulunmasını sağlayan eyleme dayalı becerilerimizdir. Bu yönüyle değerlerimiz ve yetkinlikler birbirinden ayrılmaz bir şekilde teori ve pratik bütünlüğünü sağlayan asli parçamızı oluşturmaktadır. Güncellik içinde öğrenme öğretme süreçleriyle kazandırmaya çalıştığımız bilgi, beceri ve davranışlar ise bizi biz yapan değerlerimizin ve yetkinliklerin günün şartları içinde görünürlük kazanma araç ve platformlarıdır; günün şartları içinde değişiklik gösterebilir yapısıyla arızidir ve bu sebeple sürekli gözden geçirmelerle güncellenerek yenilenmektedir.

1.2.1. Değerlerimiz

Değerlerimiz öğretim programlarının perspektifini oluşturan ilkeler toplamıdır. Kökleri geleneklerimiz ve dünümüz içinde bulunmakta, gövdesi ve dalları bu köklerden beslenerek bugünüme ve yarınlarımıza uzanmaktadır. Temel insani özelliklerimizi oluşturan değerlerimiz, hayatın rutin akışında karşılaştığımız sorunlarla başa çıkmada eyleme geçmemizi sağlayan gücün kaynağıdır.

Bir toplumun geleceği, değerlerini benimseyen ve bu değerleri sahip olduğu yetkinliklerle ete kemiğe büründüren insanlara bağlıdır. Bundan dolayı eğitim sistemimiz, her bir üyesine uygun ahlaki kararlar alma ve bunları davranışlarında sergileme yeterliliğini kazandırmayı amaçlamaktadır. Eğitim sistemi sadece akademik açıdan başarıya odaklanan, belirlenmiş bazı bilgi, beceri ve davranışları kazandıran bir yapı değildir. Asli görevi temel değerleri benimsemiş bireyler yetiştirmektir; yeni neslin değerlerini, alışkanlıklarını ve davranışlarını etkileyebilmelidir. Eğitim sistemi, değerleri kazandırma işlevini eğitim programlarını da kapsayan eğitim ortamıyla yerine getirir. Eğitim programı; öğretim programları, öğrenme öğretme ortamları, eğitim araç gereçleri, ders dışı etkinlikler, mevzuat gibi eğitim sisteminin tüm unsurları göz önünde bulundurularak oluşturulur. Bu anlayışla değerlerimiz öğretim programlarında ayrı bir program veya öğrenme alanı, ünite, konu vb. olarak görülmemiştir. Tam aksine bütün eğitim sürecinin nihai gayesi ve ruhu olan değerlerimiz, öğretim programlarının her birinde ve her bir biriminde yer almıştır.

Öğretim programlarında yer alan kök değerler; adalet, dostluk, dürüstlük, öz denetim, sabır, saygı, sevgi, sorumluluk, vatanseverlik ve yardımseverliktir. Bu değerler, öğrenme öğretme sürecinde hem kendi başlarına hem ilişkili olduğu alt değerlerle hem de öteki kök değerlerle birlikte ele alınarak hayat bulacaktır.

1.2.2. Yetkinlikler

1. Ana dilde iletişim: Kavram, düşünce, görüş, duygu ve olguları hem sözlü hem de yazılı olarak ifade etme, yorumlama (dinleme, konuşma, okuma, yazma); eğitim ve öğretim, iş yeri, ev, eğlence gibi her türlü sosyal ve kültürel bağlamda uygun ve yaratıcı bir şekilde dilsel etkileşimde bulunmadır.

2. Yabancı dillerde iletişim: Çoğunlukla ana dilde iletişimin temel beceri boyutlarını paylaşmakta olup duygu, düşünce, kavram, olgu ve görüşleri hem sözlü hem yazılı olarak kişinin istek ve ihtiyaçlarına göre eğitim ve öğretim, iş yeri, ev, eğlence gibi uygun bir dizi sosyal ve kültürel bağlamda anlama, ifade etme ve yorumlama becerisine dayalıdır. Yabancı dillerde iletişim, aracılık etme ve kültürler arası anlayış becerilerini de gerektirmektedir. Dinleme, konuşma, okuma ve yazma boyutları bireyin yeterlilik seviyesi, sosyal ve kültürel geçmişi, çevresi, ihtiyaçları ve ilgilerine bağlı olarak farklı diller arasında değişiklik gösterecektir.

3. Matematiksel yetkinlik ve bilim/teknolojide temel yetkinlikler: Günlük hayatta karşılaşılan bir dizi problemi çözmek için matematiksel düşünme tarzını geliştirme ve uygulamadır. Sağlam bir aritmetik becerisi üzerine inşa edilen süreç, faaliyet ve bilgiyi vurgulamaktadır. Matematiksel yetkinlik, düşünme (mantıksal ve uzamsal düşünme) ve sunmanın (formüller, modeller, kurgular, grafikler ve tablolar) matematiksel modlarını farklı derecelerde kullanma beceri ve isteğini içermektedir.

Bilimde yetkinlik, soruları tanımlamak ve kanıta dayalı sonuçlar üretmek amacıyla doğal dünyanın açıklanmasına yönelik bilgi varlığına ve metodolojiden yararlanma beceri ve arzusuna atıfta bulunmaktadır. Teknolojide yetkinlik, algılanan insan istek ve ihtiyaçlarını karşılama bağlamında bilgi ve metodolojinin uygulanması olarak

görülmektedir. Bilim ve teknolojide yetkinlik, insan etkinliklerinden kaynaklanan değişimleri ve her bireyin vatandaş olarak sorumluluklarını kavrama gücünü kapsamaktadır.

4. Dijital yetkinlik: İş, günlük hayat ve iletişim için bilgi iletişim teknolojilerinin güvenli ve eleştirel şekilde kullanılmasını kapsamaktadır. Söz konusu yetkinlik; bilgiye erişim ve bilginin değerlendirilmesi, saklanması, üretimi, sunulması ve alışverişi için bilgisayarların kullanılması ayrıca internet aracılığıyla ortak ağlara katılım sağlanması ve iletişim kurulması gibi temel beceriler yoluyla desteklenmektedir.

5. Öğrenmeyi öğrenme: Bireyin kendi öğrenme eylemini etkili zaman ve bilgi yönetimini de kapsayacak şekilde bireysel olarak veya grup hâlinde düzenleyebilmesi için öğrenmenin peşine düşme ve bu konuda ısrarcı olma yetkinliğidir. Bu yetkinlik, bireyin var olan imkânları tanıyarak öğrenme ihtiyaç ve süreçlerinin farkında olmasını ve başarılı bir öğrenme eylemi için zorluklarla başa çıkma yeteneğini kapsamaktadır. Yeni bilgi ve beceriler kazanmak, işlemek ve kendine uyarlamak kadar rehberlik desteği aramak ve bundan yararlanmak anlamına da gelir. Öğrenmeyi öğrenme; bilgi ve becerilerin ev, iş yeri, eğitim öğretim ortamı gibi çeşitli bağlamlarda kullanılması ve uygulanması için önceki öğrenme ve hayat tecrübelerine dayanılması yönünde öğrenenleri harekete geçirir.

6. Sosyal ve vatandaşlıkla ilgili yetkinlikler: Kişisel, kişiler arası ve kültürler arası yetkinlikleri içermektedir. Bireylerin farklılaşan toplum ve çalışma hayatına etkili ve yapıcı biçimde katılmalarına imkân sağlayacak, gerektiğinde çatışmaları çözecek özelliklerle donatılmasını sağlayan tüm davranış biçimlerini kapsar. Vatandaşlıkla ilgili yetkinlik ise bireyleri toplumsal ve siyasal kavram ve yapılarla ilişkin bilgiye, ulaşmaları demokratik ve aktif katılım kararlılığıyla medeni hayata tam olarak katılmaları için donatmaktadır.

7. İnisiyatif alma ve girişimcilik: Bireyin düşüncelerini eyleme dönüştürme becerisini ifade etmektedir. Yaratıcılık, yenilik ve risk almanın yanında hedeflere ulaşmak için planlama ve proje yönetme yeteneğini de içerir. Bu yetkinlik, herkesi sadece evde ve toplumda değil, işlerine ait bağlam ve şartların farkında olabilmeleri ve iş fırsatlarını yakalayabilmeleri için aynı zamanda iş hayatında da desteklemekte; toplumsal ve ticari etkinliklere girişen veya katkıda bulunan kişilerin ihtiyaç duydukları daha özgün bilgi ve beceriler için de bir temel teşkil etmektedir. Etik değerlerin farkında olmayı ve iyi yönetişimi desteklemeyi de kapsar.

8. Kültürel farkındalık ve ifade: Müzik, sahne sanatları, edebiyat ve görsel sanatlar dâhil olmak üzere çeşitli kitle iletişim araçları kullanılarak görüş, deneyim ve duyguların yaratıcı bir şekilde ifade edilmesinin öneminin takdiridir.

1.3. ÖĞRETİM PROGRAMLARINDA ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME YAKLAŞIMI

Her birey birbirinden farklı kişisel özelliklere sahiptir. Bu sebeple öğretim programlarının ve buna bağlı olarak ölçme ve değerlendirme sürecinin “herkese uygun”, “herkes için geçerli ve standart” olması insan doğasına ters-tir. Dolayısıyla ölçme ve değerlendirme sürecinde azami çeşitlilik ve esneklik anlayışıyla hareket edilmesi şarttır. Öğretim programları bu açıdan bir yol göstericidir. Öğretim programlarından ölçme ve değerlendirmeye ait bütün unsurları içermesini beklemek gerçekçi bir yaklaşım değildir. Eğitimde çeşitlilik; birey, eğitim düzeyi, ders içeriği, sosyal ortam, okul imkânları vb. iç ve dış dinamiklerden ciddi şekilde etkilendiği için ölçme ve değerlendirme uygulamalarının etkililiğini sağlamada öncelik öğretim programlarında değil, eğitim uygulayıcılarında ve öğretmenlerdedir. Bu noktada özgünlük ve yaratıcılık öğretmenlerden temel beklentidir.

Bu bakış açısından hareketle öğretim programlarında ölçme ve değerlendirme uygulamalarına yön veren ilkeleri aşağıdaki gibi özetlemek mümkündür:

1. Ölçme ve değerlendirme çalışmaları öğretim programının tüm bileşenleri ile azami uyum sağlamalı, bu çalışmalarda kazanım ve açıklamaların sınırları esas alınmalıdır.
2. Öğretim programı, ölçme sürecinde kullanılabilecek ölçme araç ve yöntemleri açısından uygulayıcılara kesin sınırlar çizmez, sadece yol gösterir. Ancak tercih edilen ölçme ve değerlendirme araç ve yönteminde gereken teknik ve akademik standartlara uyulmalıdır.

3. Ölçme ve değerlendirme uygulamaları eğitimin ayrılmaz bir parçasıdır ve eğitim süreci boyunca yapılır. Ölçme sonuçları tek başına değil, izlenen süreçlerle birlikte bütünlük içinde ele alınır.
4. Bireysel farklılıklardan dolayı bütün öğrencileri kapsayan, bütün öğrenciler için genelgeçer, tek tip bir ölçme ve değerlendirme yönteminden söz etmek uygun değildir. Öğrencilerin akademik gelişimi tek bir yöntem veya teknikle ölçülüp değerlendirilmez.
5. Eğitim sadece “bilme (düşünce)” için değil, “hissetme (duygu)” ve “yapma (eylem)” için de verilir; dolayısıyla eğitimde sadece bilişsel ölçümler yeterli kabul edilemez.
6. Çok odaklı ölçme ve değerlendirme esastır. Ölçme ve değerlendirme uygulamaları öğretmen ve öğrencilerin aktif katılımıyla gerçekleştirilir.
7. Bireylerin ölçme ve değerlendirmeye konu olan ilgi, tutum, değer ve başarı gibi özellikleri zamanla değişebilir. Bu sebeple söz konusu özellikleri tek bir zamanda ölçmek yerine süreç içindeki değişimleri dikkate alan ölçümler kullanmak esastır.

1.4. BİREYSEL GELİŞİM VE ÖĞRETİM PROGRAMLARI

Öğretim programları geliştirilirken insanın çok yönlü gelişim özelliklerine dair bilimsel bilgi ve birikim dikkate alınarak bütün bileşenler arasında ahengi gözetilen bir yaklaşım benimsenmiştir. Bu bağlamda bazı temel gelişim ilkelerine değinmek yerinde olacaktır.

Öğretim programları, insanın gelişiminin belirli bir dönemde sonlanmadığı ve hayat boyu sürdüğü ilkesi ile hazırlanmıştır. Bu sebeple öğretim programlarında bireylerin yaş dönemlerine dair gelişim özellikleri gözetilerek destekleyici önlemler alınması önerilmektedir.

Gelişim, hayat boyu sürer fakat bir örnek yapıda değildir. Evreler hâlinde ilerler ve her evrede bireylerin gelişim özellikleri farklıdır. Evrelerin başlangıç ve bitişleri de homojen değildir. Programlar bunu olabildiğince göz önünde bulunduran bir hassasiyetle yapılandırılmıştır. Programların amaç ve kazanımlarını gerçekleştirme sürecinde gerekli uyarlamaların öğretmen tarafından yapılması beklenir.

Gelişim dönemleri ardışık ve değişmeyen bir sıra izler. Her evrede olup bitenler takip eden evreleri etkiler. Öte yandan bu ardışıklık basitten karmaşığa, genelden özele ve somuttan soyuta doğru gelişim gibi belirli yönelimlerle karakterize edilir. Program geliştirme sürecinde söz konusu yönelimler hem bir alandaki yeterliliği oluşturan kazanım ve becerilerin ön şart ve ardılığı noktasında dikkate alınmış hem de derslerin sınıf düzeyinde dağılımı ve birbirleriyle ilişkilerinde göz önünde bulundurulmuştur.

Öğretim programlarında insan gelişiminin bir bütün olduğu ilkesi ile hareket edilmiştir. İnsanın farklı gelişim alanlarındaki özellikleri birbirleri ile etkileşim hâlinindedir. Söz gelimi dil gelişimi düşünce gelişimini etkiler ve düşünce gelişiminden etkilenir. Bu sebeple öğretmenlerden öğrencinin edindiği bir kazanımın, onun gelişiminde başka bir alanı da etkileyeceğini dikkate almaları beklenir.

Öğretim programları bireysel farklılıklara ilişkin hassasiyetler göz önünde bulundurularak yapılandırılmıştır. Kalıtsal, çevresel ve kültürel faktörlerden kaynaklanan bireysel farklılıklar ilgi, ihtiyaç ve yönelme açısından da kendini belli eder. Bireyler hem başkalarından farklılık gösterir hem de kendi içinde farklı özelliklere sahiptir.

Gelişim hayat boyu sürmekle birlikte bu gelişimin hızı evrelere göre değişkendir. Hızın yüksek olduğu evreler gelişim açısından riskli ve kritiktir. Söz gelimi ergenlik dönemi kimlik edinimi için kritik dönemdir ve eğitim bu dönemde kimlik edinimini destekleyici sosyal etkileşimleri artırır ve yönetir. Bu sebeple öğretmenlerin gelişim hızının yüksek olduğu zamanlarda öğrencilerin durumuna daha duyarlı davranması beklenir.

2. GENEL SANAT TARİHİ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI

Sanat tarihi; sanatın doğuşundan itibaren hangi aşamalardan geçerek günümüze geldiğini inceleyen, sanat eserlerinin ve sanatçıların stillerini (üsluplarını), sanat anlayışlarını değerlendirmeyi amaçlayan, insanlığın geçirdiği gelişmeleri gerçekçi delillerle ortaya koyan bilim dalıdır. Genel Sanat Tarihi Dersi Öğretim Programı hazırlanırken 9 ve 10. sınıflarda dersin yoğunluğu asgari düzeyde tutulmuş, merkezinde Anadolu olmak üzere diğer uygarlıkların sanat eserlerinden öğrencinin ulaşabileceği örnekler verilmiştir. Genel Sanat Tarihi Dersi Öğretim Programı 9. sınıf düzeyinde; Sanat Tarihinin Temel Kavramları, Tarih Öncesi Çağlar, İlk Çağ Anadolu Uygarlıkları, Yunan, Roma, Bizans, Asya Uygarlıkları ve Türk İslam Sanatını kapsamaktadır. 10. sınıf düzeyinde ise bu program Avrupa Sanatını, XIX. Yüzyıldan Modernizme Avrupa Sanatı, Modernizm ve Sanatta Yenilikler, Modernizme Yeni Bakış: 1945 ve Sonrası Sanat Akımları ünitelerini kapsamaktadır.

Hazırlanan bu programla öğrencilerin sanat ve sanat eserleri ile ilgili yeteneklerini geliştirmek, sanat ve sanat eserlerine belli bir bakış açısı kazandırmak, sanat eseri ile birey arasında ilişki kurmaları, farklı kültürlerin sanat eserlerine, sanatçılarına saygı duymaları hedeflenmiştir. Aynı zamanda kültürel inanç ve değerleri kavrayarak küresel yetkinlik ve görsel okuryazarlık becerilerini geliştirmeleri hedeflenmiştir.

2.1. GENEL SANAT TARİHİ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN ÖZEL AMAÇLARI

Bu programla öğrencilerin aşağıda belirtilen amaçlara ulaşmaları beklenmektedir:

- Sanat tarihi alanındaki temel kavramları öğrenmeleri ve önemli sanat eserlerini tanımaları
- Sanat eserinin ortaya çıkmasında dış unsurların etkilerini fark ederek eserin yapıldığı döneme ait dinî siyasi ve ekonomik alanlardaki gelişmeleri ele almaları
- Sanatın tarihsel gelişim süreci ve aşamalarıyla ilgili temel bilgileri kavramaları
- Belirli dönem ve biçimlere ilişkin kavramları açıklamaları
- Sanat eserlerini kendi sınıfının dışında başka eserlerle de karşılaştırmaları
- Sanat yapıtının estetik görünüşü üzerine yorum yapabilme becerisi kazanmaları
- Geçmiş, bugün ve gelecek algısında sanat tarihi bilinci kazanmaları
- Mezopotamya, Mısır, Anadolu, Yunan ve Avrupa'da geçmiş medeniyetlerin ortaya koyduğu sanatsal birikimleri tanımaları ve yorumlamaları
- Sanat eserlerini korumanın önemini kavramaları
- Sanata ve sanatçıya karşı eleştirel bakış açısı geliştirmeleri
- Sanatın toplumların gelişimindeki rolünü kavramaları
- Millî ve kültürel kimliklerini özümseyip diğer kültürlerle nasıl bir etkileşim içinde olduklarını kavramaları
- Sanat çalışmalarında farklı bakış açılarını bilmeleri, fark etmeleri ve kendi bakış açılarını geliştirmeleri
- Yaşadıkları coğrafyada bulunan yerel, ulusal ve uluslararası kültürel mirasın farkında olmaları
- Kültürel çeşitliliğin sanata katkılarını fark etmeleri, farklı sanatçı ve sanat eserlerine değer vermeleri
- Günlük yaşamlarında estetik kavramının önemini kavramaları

2.2. GENEL SANAT TARİHİ DERSİNE ÖZGÜ BECERİLER

Genel Sanat Tarihi Dersi Öğretim Programı ile ulaşılması beklenen alana özgü beceriler şunlardır:

1. Eser inceleme
2. Soyutlama
3. Biyografi hazırlama
4. Görsel okuryazarlık
5. Değişim ve sürekliliği algılama
6. Kronolojik düşünme
7. Yorumlama
8. Tarihî mekânlardan yararlanma
9. Sanat okuryazarlığı
10. İletişim
11. Kùltürler arası iletişim
12. Türkçeyi doğru, etkili ve güzel kullanma

2.3. GENEL SANAT TARİHİ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN UYGULANMASINDA DİKKAT EDİLECEK HUSUSLAR

- Öğretmen; öğrencileri millî, ahlakî, insanî, manevî kültürel değerler bakımından besleyici; demokratik, laik ve sosyal bir hukuk devleti olan Türkiye Cumhuriyeti'ne karşı görev ve sorumluluklarını yerine getirmede yol gösterici olmalıdır.
- Öğretmen; kazanımları gerçekleştirmek için çevre özellikleri, hitap etmiş olduğu öğrenci grubunun ilgi ve beklentileri dâhilinde ön bilgilerini dikkate alarak Türk millî eğitiminin genel amaçları doğrultusunda hazırlık yapmalıdır.
- Kaynak zenginliği bakımından okullar "sanat kitaplığı" oluşturmaya teşvik edilmelidir.
- Öğretmen; uyarıcı ve dikkat çekici noktaları kullanarak kazanımlarla çerçevesi belirlenen başlıklar etrafında hareket etmelidir.
- Öğretmen, yakın çevredeki kültürel değerlere yönelik gezi ve gözlem faaliyetlerinde öğrencilerin gezilecek yerlerle ilgili araştırma yapmalarına imkân vermelidir.
- Öğretmen, etkinliklerin uygulanmasında yakın çevreden örneklerle ağırlık vermelidir.
- Öğretmen; millî, dinî ya da özel günlere yönelik etkinlikler düzenlerken bu etkinliklerle ilgili tarihî eserler varsa bu eserlerle ilgili araştırma görevleri vermelidir.
- Öğretmen, hedeflenen sonuçlara ulaşmak için öğrencilere sınıf içi ve sınıf dışı etkinlikler ile geliştireceği becerileri pekiştirmek için projeler vermelidir.
- Öğretmen; inceleme ve araştırma gezilerine önem vermeli, elde edilen sonuçların gezi sırasında ya da sınıf ortamında açıklanmasına müsaade etmelidir.
- Sınıf dışı etkinliklerde tarihî-kültürel değerler ve doğayı koruma bilincinin geliştirilmesi hedeflenmelidir.
- Öğretmen; eğitim-öğretim sürecinde harita, etkileşimli tahta, projeksiyon, tarihî filmler, belgeseller, simülasyon programlar, panoramik görüntüler, 3D görüntü ve resimler ile restitüsyon çizimleri kullanmalıdır. Öğretmen imkânları dahilinde teknolojik araçları kullanarak sanal müze ve ören yeri gezileri yaptırmalıdır.
- Öğretmen, eğitim-öğretim sürecinde öğrenci seviyesini dikkate almalıdır.
- Sınıf içi etkinlikler öğrencilerin zengin öğrenme yaşantılarına imkân sağlayacak şekilde hazırlanmalıdır.
- Hedef kazanımlara yönelik 5N 1K soru çeşitleri sürece dâhil edilmelidir.

2.4. KAZANIM SAYISI VE SÜRE TABLOSU

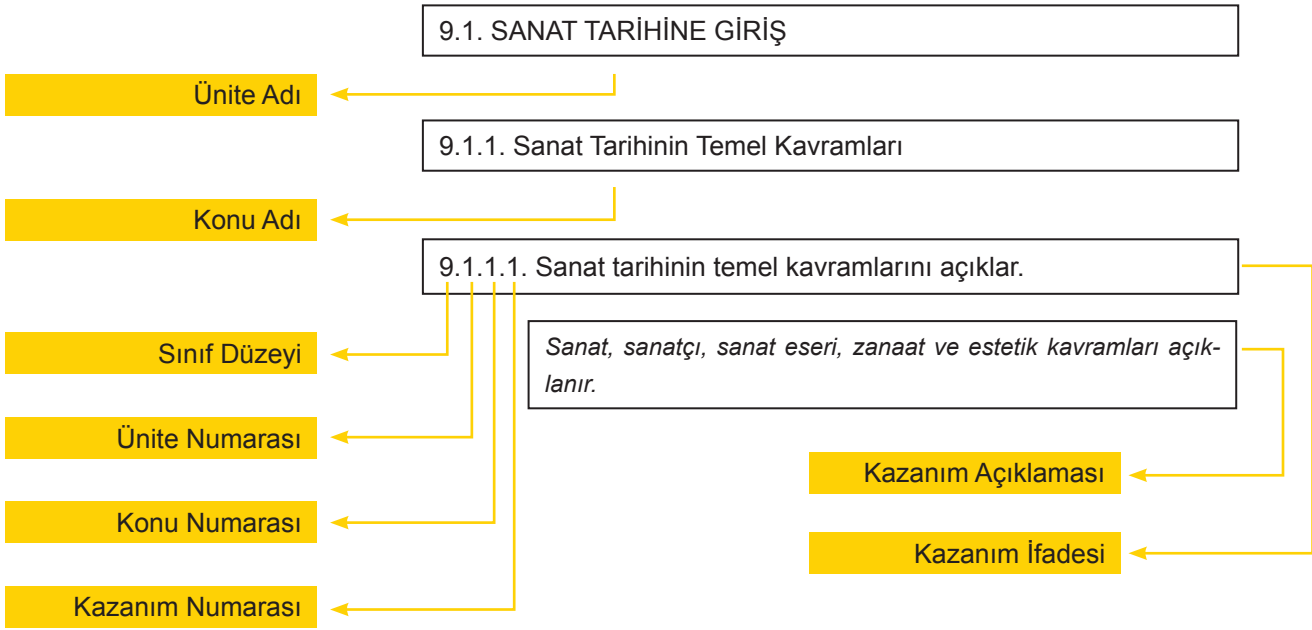
9. SINIF			
ÜNİTE	Kazanım Sayısı	Ders Saati	Oran %
SANAT TARİHİNE GİRİŞ	3	8	11
TARİH ÖNCESİ ÇAĞLAR VE ANADOLU SANATI	2	8	11
MEZOPOTAMYA VE MİSİR SANATI	5	10	14
İLK ÇAĞ'DA ANADOLU UYGARLIKLARI SANATI	4	14	19
ANTİK YUNAN, ROMA, ERKEN HRİSTİYAN VE BİZANS SANATI	9	14	19
ASYA UYGARLIKLARI SANATI	4	4	6
TÜRK İSLAM SANATI	8	14	20
TOPLAM	35	72	100

10. SINIF			
ÜNİTE	Kazanım Sayısı	Ders Saati	Oran %
AVRUPA SANATI	12	18	25
XIX. YÜZYILDAN MODERNİZME AVRUPA SANATI	6	12	17
MODERNİZM VE SANATTA YENİLİKLER	12	20	28
ÇAĞDAŞ TÜRK SANATI	3	6	8
MODERNİZME YENİ BAKIŞ: 1945 VE SONRASI SANAT AKIMLARI	10	16	22
TOPLAM	43	72	100

3. GENEL SANAT TARİHİ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN YAPISI

3.1. KAZANIMLARIN YAPISI

Programda ünite temelli yaklaşım esas alınmıştır. Program 9. sınıf düzeyinde 7, 10. sınıf düzeyinde ise 5 ünite- den oluşmaktadır. Kazanımlar; sınıf düzeyi, ünite, konu ve kazanım numarası esas alınarak numarandırılmıştır. Kazanımlara ilişkin açıklamalar, sınırlamalar veya uyarılar kazanımı takip eden satırda italik yazı karakteri ile verilmiştir. Programın yapısı aşağıda şematik olarak gösterilmiştir.

Şekil 1. Kazanımların Yapısı

3.2. SINIF DÜZEYLERİNE GÖRE ÜNİTE, KONU, KAZANIM VE AÇIKLAMALARI

9. SINIF ÜNİTE, KONU, KAZANIM VE AÇIKLAMALARI

9.1. SANAT TARİHİNE GİRİŞ

9.1.1. Sanat Tarihinin Temel Kavramları

9.1.1.1. Sanat tarihinin temel kavramlarını açıklar.

Sanat, sanatçı, sanat eseri, zanaat ve estetik kavramları açıklanır.

9.1.2. Sanat Türlerini Sınıflandırma

9.1.2.1. Sanat türlerini sınıflandırır.

Sanat türlerinin geleneksel ve çağdaş sınıflandırılması yapılır.

9.1.3. Sanat Tarihinin Yararlandığı Bilim Dalları

9.1.3.1. Sanat tarihinin yararlandığı bilim dallarını sıralar.

Sanat tarihi ile arkeoloji, tarih, coğrafya, nümizmatik, etnografya, ikonografi, epigrafi, filoloji antropoloji ve kronoloji arasındaki ilişki örneklerle açıklanır.

9.2. TARİH ÖNCESİ ÇAĞLAR VE ANADOLU SANATI

9.2.1. Tarih Öncesi Çağlarda Sanat

9.2.1.1. Tarih öncesi çağlarda üretilen sanat eserlerine örnekler verir.

Paleolitik, Mezolitik, Neolitik ve Kalkolitik Dönem eserleri vurgulanır.

9.2.1.2. Tarih öncesi Anadolu'da yerleşim yerleri ve sanat eserlerine örnekler verir.

a) *Karain, Yarımburgaz ve Öküzini mağaralarında bulunan eserlere örnekler verilir.*

b) *Göbeklitepe, Çatalhöyük, Çayönü, Truva, İkiztepe ve Kültepe yerleşim yerleri ile sanat eserleri tanıtılır.*

9.3. MEZOPOTAMYA VE MISIR SANATI

9.3.1. Mezopotamya Sanatı

9.3.1.1. Mezopotamya sanatının oluşumu ile coğrafi koşullar arasındaki ilişkiyi açıklar.

9.3.1.2. Mezopotamya'da gelişen kabartma sanatı, heykel ve mimarinin özelliklerini açıklar.

a) *Ur Zigguratı, Babil Kulesi ve İştar Kapısı vurgulanır.*

b) *Heykel ve kabartma sanatı örneklerinden Kral Gudea ve Lagaldalu, Gılgamış ve aslan kabartması, Hammurabi Steli ile Naram-Sin Steli vurgulanır.*

9.3.2. Mısır Sanatı

9.3.2.1. Mısır sanatında mimari eserlerin özelliklerini açıklar.

Mimari eserlerden Kefren, Keops ve Mikerinos piramitleri, Kraliçe Haçepsut ve Abu Simbel tapınakları vurgulanır.

9.3.2.2. Mısır sanatında heykel ve kabartma sanatı eserlerini örneklendirir.

Heykel sanatı örneklerinden Oturan Katip, II. Ramses, İmparator Mikerinos ve Eşi heykelleri vurgulanır.

9.3.2.3. Mısır resim sanatının özelliklerini açıklar.

9.4. İLK ÇAĞ'DA ANADOLU UYGALIKLARI SANATI

9.4.1. Hitit Sanatı

9.4.1.1. Hititler Dönemi inanç, kültür, yaşam biçimi ile sanat arasındaki ilişkiyi açıklar.

- a) *Hititlerin başkenti Hattuşa'da yapılan tapınaklar belirtilir.*
- b) *Heykel ve kabartma sanatında kaya resimleri açıklanır.*
- c) *Küçük el sanatlarından güneş kursları ve ritonlar vurgulanır.*

9.4.2. Frig Sanatı

9.4.2.1. Frigler Dönemi'nde inanç, kültür ve yaşam biçimlerinin sanata yansımalarını açıklar.

- a) *Friglerin başkenti Gordion ve tümölüsler vurgulanır.*
- b) *Heykel ve kabartma sanatında kaya resimleri belirtilir.*
- c) *Küçük el sanatlarından fibulalar, oyuncaklar, içecek kapları ve tapatesler örneklendirilir.*

9.4.3. Urartu Sanatı

9.4.3.1. Urartular Dönemi'nde inanç, kültür ve yaşam biçimlerinin sanata yansımalarını örneklendirir.

- a) *Mimaride Erzincan Altıntepe Tapınağı açıklanır.*
- b) *Heykel ve kabartma sanatında kaya resimleri vurgulanır.*
- c) *Küçük el sanatları ürünlerine değinilir.*

9.4.4. Lidya Sanatı

9.4.4.1. Lidyalılar Dönemi'nde inanç, kültür ve yaşam biçimlerinin sanata yansımalarını açıklar.

- a) *Mimari eserlerden Sardes Kybele Tapınağı ve mezar yapıları araştırılır.*
- b) *Heykel ve kabartma sanatında Kybele kabartması vurgulanır.*
- c) *Küçük el sanatlarından sikke, mühür ve süs eşyalarına örnekler verilir.*

9.5. ANTİK YUNAN, ROMA, ERKEN HRİSTİYAN VE BİZANS SANATI

9.5.1. Antik Yunan Sanatı

9.5.1.1. Antik Yunan mimarisinin genel özelliklerini açıklar.

9.5.1.2. Antik Yunan heykel ve kabartma sanatı eserlerine örnekler verir.

Heykel ve kabartmada Arkaik, Klasik ve Helenistik Dönem örnekleri açıklanır.

9.5.2. Roma Sanatı

9.5.2.1. Roma mimarisinin genel özelliklerini açıklar.

9.5.2.2. Roma heykel ve kabartma sanatının genel özelliklerini açıklar.

Heykel ve kabartma sanatı "Primaporta" ve "Traianos Sütunu" örnekleri ile açıklanır.

9.5.2.3. Roma Dönemi resim ve mozaik sanatının özelliklerini sıralar.

Zeugma Mozaik Müzesinde bulunan taban mozaikleri örneklerle açıklanır.

9.5.3. Erken Hristiyan Sanatı

9.5.3.1. Erken Hristiyan Dönemi mimarisinin genel özelliklerini açıklar.

Erken Hristiyan sanatının genel özellikleri Roma katakompları, Nevşehir Derinkuyu ve Kaymaklı yer altı şehirleri örnekleri ile tanıtılır.

9.5.3.2. Erken Hristiyan Dönemi resim sanatının genel özelliklerini açıklar.

Karanlık Kilise'deki resim örnekleri ile açıklanır.

9.5.4. Bizans Sanatı

9.5.4.1. Bizans mimarisinin genel özelliklerini açıklar.

a) Bizans Dönemi şehrinin yapıları Büyük Saray, Valens (Bozdoğan) Su Kemer, Çemberlitaş, Yerebatan Sarnıcı ve Theodosius Obeliski örnekleri ile açıklanır.

b) Bizans tapınak mimarisinin özellikleri Ayasofya-i Kebir Camii Şerifi, Kariye Camii ve Sümela Manastırı örnekleri ile açıklanır.

9.5.4.2. Bizans duvar resminin genel özelliklerine örnekler verir.

a) Resim sanatının özellikleri Ayasofya-i Kebir Camii Şerifi ve Kariye Camii resimleri ile açıklanır.

b) İkonoklazma vurgulanır.

9.6. ASYA UYGARLIKLARI SANATI**9.6.1. Hint Sanatı**

9.6.1.1. Hint sanatında inancın etkisini açıklar.

Mimari, heykel ve kabartma sanatında dinî etkiler vurgulanır.

9.6.2. Pers ve Sasani Sanatı

9.6.2.1. Pers ve Sasani sanatında heykel, kabartma ve mimarinin özelliklerini açıklar.

Mimari, heykel ve kabartma Antik Persepolis şehrinde günümüze kalan Kserkes Tapınağı ve apadanalar üzerinden verilir.

9.6.3. Çin Sanatı

9.6.3.1. Çin sanatının genel özelliklerini açıklar.

Tapınak mimarisi ve buna bağlı olarak gelişen heykel ve kabartmalar vurgulanır.

9.6.4. Japon Sanatı

9.6.4.1. Japon sanatının genel özelliklerini açıklar.

Mimari, resim ve seramik sanatının özellikleri vurgulanır.

9.7. TÜRK İSLAM SANATI

9.7.1. İslam Sanatının Oluşumu

9.7.1.1. İslam sanatının oluşumuna etki eden unsurları açıklar.

- a) *İslam dininin inanç ve ibadet ilkelerinin sanata etkisi vurgulanır.*
- b) *İslam dininin ortaya çıktığı coğrafyadaki kadim kültürlerin etkisi vurgulanır.*
- c) *İslamiyet'in yayıldığı alanlardaki iklim ve coğrafyanın İslam sanatına etkisi vurgulanır.*
- ç) *İslam sanatında tasvire bakış konusu açıklanır.*

9.7.2. İslam Şehri

9.7.2.1. İslam şehrini oluşturan unsurları açıklar.

- a) *Cuma ve bayram namazlarının İslam şehrinin oluşumuna etkisi açıklanır.*
- b) *Vakıflar ve külliyelerin İslam şehirlerinin oluşumundaki önemi vurgulanır.*

9.7.3. Erken Dönem İslam Sanatı

9.7.3.1. Erken Dönem İslam sanatı eserlerine örnekler verir.

- a) *Hiz. Muhammed ve Dört Halife Dönemi eserlerinden, Mescid-i Nebevi ve Amr Bin As Camii'nin özellikleri vurgulanır.*
- b) *Emeviler Dönemi eserlerinden Şam Emeviyye Camii, Kubbet-üs Sahra ve Kusayr-ı Amra Sarayı'nın mimari ve süsleme özellikleri açıklanır.*
- c) *Abbassiler Dönemi eserlerinden Samarra Ulu Camii ve Kubbetü's Süleybiye Türbesi'nin özelliklerine vurgu yapılır.*
- ç) *Endülü's Emevileri eserlerinden Kurtuba Ulu Camii ve El Hamra Sarayı vurgulanır.*

9.7.4. Anadolu Öncesi Türk İslam Sanatı

9.7.4.1. Karahanlı, Gazneli ve Büyük Selçuklu Dönemi eserlerine örnekler verir.

- a) *Karahanlı Dönemi eserlerinden Hazara Camii ve Ribat-ı Melik Kervansarayı'nın özellikleri açıklanır.*
- b) *Gazneli Dönemi eserlerinden Leşker-i Bazar Camii ve Sultan III. Mesud Minaresi'nin özellikleri belirtilir.*
- c) *Büyük Selçuklu eserlerinden İsfahan Mescid-i Cuma, Nizamiye Medreseleri ve Sultan Sencer Türbesi'nin mimari ve süsleme özellikleri vurgulanır.*

9.7.5. Anadolu Selçuklu Dönemi Sanatı

9.7.5.1. Anadolu Selçuklu Dönemi eserlerine örnekler verir.

- a) *Anadolu Selçuklu öncesi Beylikler Dönemi mimari özellikleri açıklanır.*
- b) *Divriği Ulu Camii ve Şifahanesi, Konya Alâeddin Camii, Kayseri Döner Kümbet, Konya İnce Minareli Medrese ve Kubadabad Sarayı mimari ve süsleme özellikleri vurgulanır.*
- c) *Anadolu Selçuklu sonrası Beylikler Dönemi mimari özellikleri açıklanır.*

9.7.6. Osmanlı Dönemi Sanatı

9.7.6.1. Erken Dönem Osmanlı mimari eserlerini açıklar.

Erken Dönem Osmanlı eserlerinden Bursa Ulu Camii, Bursa I. Murat Medresesi ve Bursa Yeşil Türbe'nin mimari ve süsleme özellikleri vurgulanır.

9.7.6.2. Klasik Dönem Osmanlı mimari eserlerine örnekler verir.

a) Osmanlı mimarisinde külliyelerin önemi vurgulanır.

b) Süleymaniye ve Selimiye Külliyelerinin özelliklerini açıklanır.

9.7.6.3. Son dönem Osmanlı mimari eserlerini örneklendirir.

Nuru Osmaniye Camii, Dolmabahçe Sarayı ve Topkapı III. Ahmet Meydan Çeşmesi üzerinden son dönem mimari özellikleri verilir.

10. SINIF ÜNİTE, KONU, KAZANIM VE AÇIKLAMALARI

10.1. AVRUPA SANATI

10.1.1. Avrupa’da Skolastik Dönem, Romanesk ve Gotik Sanatı

10.1.1.1. Romanesk ve Gotik sanatın ortaya çıktığı dönemin dinî, sosyal ve kültürel özellikleri ile skolastik düşünce arasındaki ilişkiyi açıklar.

10.1.1.2. Romanesk Dönem sanatının genel özelliklerini açıklar.

a) Romanesk mimari örneklerinden Worms ve Speyer kiliselerinin özellikleri açıklanır.

b) Romanesk resim ve kabartma sanatının özellikleri vurgulanır.

10.1.1.3. Gotik Dönem sanatının genel özelliklerini açıklar.

a) Gotik mimarinin özellikleri Paris Notre Dame Kilisesi, Amiens ve Köln Ulm katedralları ile açıklanır.

b) Gotik resim ve heykel sanatının özellikleri belirtilir.

10.1.2. Rönesans Dönemi Sanatı

10.1.2.1. Rönesans sanatının oluşumunu hazırlayan sebepleri araştırır.

Rönesans sanatının oluşumunda Antik Çağ değerlerinin keşfi, hümanizm, matbaanın icadı, İstanbul’un Fethi, Coğrafi Keşifler ve Endülüs Emevilerinin etkisi vurgulanır.

10.1.2.2. Rönesans Dönemi mimarisinin genel özelliklerini açıklar.

Rönesans Dönemi mimari örneklerinden Filippo Brunelleschi’nin Öksüzler Yurdu ile Donato Bramante’nin Tempietto Anıtı’nın araştırılması sağlanır.

10.1.2.3. Rönesans Dönemi heykel sanatının genel özelliklerini açıklar.

Rönesans Dönemi heykel sanatçılarından Donatello ve Michelangelo Buonarroti’nin eserleri açıklanır.

10.1.2.4. Rönesans Dönemi resim sanatının genel özelliklerini listeler.

Rönesans Dönemi ressamlarından Giotto di Bondone, Leonardo da Vinci, Buonarroti Michelangelo, Jan Van Eyck, Albrecht Dürer ve Pieter Bruegel’in çalışmaları vurgulanır.

10.1.3. Rönesans Sonrası Avrupa’da Sanat Akımları

10.1.3.1. Maniyerizm akımının genel özelliklerini sıralar.

a) El Greco’nun “Kont Orgaz’ın Defni” tablosu ile Gustave Courbet’in “Ormans’ta Cenaze” adlı tablosu üslup yönünden karşılaştırılır.

b) Jacopo Pontormo ve Francesco Parmigianino’nun sanat üslupları ve çalışmaları vurgulanır.

c) Heykel sanatçılarından Giovanni da Bologna’nın “Merkür” adlı heykeli tanıtılır.

ç) Maniyerizm akımının diğer sanatçıları ve eserleri ile ilgili sunum yapımları sağlanır.

10.1.3.2. Barok akımının genel özelliklerini yansıtan eserlere örnekler verir.

a) Dönem mimarlarından François Mansart ve çalışmaları araştırılır.

b) Caravaggio’nun “Emmaus’ta Yemek” adlı tablosu vurgulanır.

c) Jacobo Tintoretto, Johannes Vermeer ve Peter Paul Rubens’in sanat üslupları ve çalışmaları açıklanır.

ç) Rembrandt van Rijn’in “Gece Devriyesi” adlı tablosunun üslup özellikleri açıklanır.

d) Heykel sanatçılarından Gian Lorenzo Bernini'nin "Dört Nehir Çeşmesi" adlı çalışması incelenir.

e) Barok akımının diğer sanatçıları ve eserleri ile ilgili sunum yapımları sağlanır.

10.1.3.3. Rokoko akımının genel özelliklerini açıklar.

a) Ottobeuren Bazilikası rokoko süslemeleri vurgulanır.

b) Jean Antoine Watteau'nun "Kitera Adası'na Yolculuk" adlı tablosu incelenir.

c) Rokoko akımının diğer sanatçıları ve eserleri ile ilgili sunum yapımları sağlanır.

10.1.3.4. Neoklasisizm akımının özelliklerini açıklar.

a) Mimari alanda çalışmalar yapan Andrea Palladio'nun "Palladiana Bazilikası" tanıtılır.

b) Jacques Louis David'in "Horasların Yemini" adlı tablosunun özellikleri vurgulanır.

c) Jean Auguste Dominique Ingres'in sanat üslubu ve çalışmaları vurgulanır.

ç) Heykel sanatçılarından Antonio Canova'nın çalışmaları açıklanır.

d) Neoklasisizm akımının diğer sanatçıları ve eserleri ile ilgili sunum yapımları sağlanır.

10.1.3.5. Romantizm akımının özelliklerini ve sanatçıların çalışmalarını analiz eder.

a) Francisco Goya'nın "3 Mayıs 1808" adlı tablosu incelenir.

b) Eugène Delacroix, John Constable ve William Turner'ın birer eseri tanıtılır.

c) Romantizm akımını temsil eden sanatçıların tablolarından oluşan bir sunum yapımları sağlanır.

10.2. XIX. YÜZYILDAN MODERNİZME AVRUPA SANATI

10.2.1. Sanatsal Özgürlüğe İlk Adım

10.2.1.1. Gerçekçilik akımının özelliklerini ve sanatçılarının çalışmalarını açıklar.

a) Gustave Courbet'in "Günaydın Bay Courbet" tablosu incelenir.

b) Honoré Daumier, Jean Baptiste-Camille Corot ve Jean François Millet'in sanat üslupları açıklanır ve önemli eserleri tanıtılır.

c) Gerçekçilik (realizm) akımını temsil eden sanatçıların tablolarından oluşan bir sunum yapımları sağlanır.

10.2.2. Sanatsal Özgürlük ve Geleneksel Sanattan Kopuş

10.2.2.1. Modernizmi ortaya çıkaran faktörleri açıklar.

Fikri anlamda Aydınlanma Çağı'nın, politik anlamda Fransız İhtilali'nin, ekonomik anlamda Sanayi Devrimi'nin sanata olan etkileri vurgulanır.

10.2.2.2. Fotoğraf makinasının icadının resim sanatına etkisini araştırır.

10.2.2.3. İzlenimcilik sanat akımının özelliklerini açıklar.

a) Claude Monet'in "Gün Doğumu" isimli eseri incelenir.

b) Edouard Manet, Pierre Auguste Renoir, Alfred Sisley ve Edgar Degas'ın sanat üslupları örneklerle açıklanır.

c) İzlenimcilik akımını temsil eden sanatçıların tablolarından oluşan bir sunum yapımları sağlanır.

10.2.2.4. İzlenimcilik ve izlenimcilik sonrası sanat akımları arasındaki ilişkiyi açıklar.

- a) Geç-ard-ileri izlenimciliğin (postempresyonizm) izlenimcilik'e tepki olarak ortaya çıktığı belirtilir.
- b) Geç-ard-ileri izlenimciliğin yeni izlenimcilik (neoempresyonizm) akımının ortaya çıkmasına zemin hazırladığı vurgulanır.
- c) Yeni izlenimcilik akımının özellikleri açıklanır.
- ç) Georges Seurat'ın "La Grande Jatte Adasında Pazar Akşamüstü" tablosunun özellikleri açıklanır.
- d) Vincent van Gogh, Paul Cézanne ve Paul Signac'ın sanat üslupları açıklanır ve önemli eserleri tanıtılır.
- e) Yeni izlenimcilik akımını temsil eden sanatçıların tablolarından oluşan bir sunum yapımları sağlanır.

10.2.2.5. Sembolizm akımının özelliklerini belirler.

- a) Paul Gauguin'in sanat hayatı ve "Vaaz Sonrası Hayal" adlı tablosunun sembolizm akımı ile ilgili özellikleri açıklanır.
- b) William Blake, Maurice Denis ve Gustave Moreau'un sanat üslupları açıklanır ve önemli eserleri tanıtılır.
- c) Sembolizm akımını temsil eden sanatçıların tablolarından oluşan bir sunum yapımları sağlanır.

10.3. MODERNİZM VE SANATTA YENİLİKLER

10.3.1. Sanatta Yenilikçilik ve Soyutlama

10.3.1.1. Art Nouveau sanat akımının dekoratif sanatlar ve mimarlık alanındaki özelliklerini ayırt eder.

- a) William Morris, Victor Horta, René Lalique ve Charles Rennie Mackintosh'un çalışmaları vurgulanır.

10.3.1.2. Fovizm akımının özelliklerini analiz eder.

- a) Henri Matisse'in sanat hayatı ve eserleri araştırılır, "Kırmızı Oda" adlı tablosunun özellikleri vurgulanır.
- b) Maurice de Vlaminck, André Derain ve Raoul Dufy'nin sanat üslupları açıklanır ve önemli eserleri tanıtılır.
- c) Fovizm akımını temsil eden sanatçıların tablolarından oluşan bir sunum yapımları sağlanır.

10.3.1.3. Kübizm akımının sanatçılarına ve öne çıkan eserlerine örnekler verir.

- a) Pablo Picasso'nun sanat hayatı ve "Guernica" tablosunun yapılış nedenleri açıklanır.
- b) Kübizm akımını temsil eden sanatçıların tablolarından oluşan bir sunum yapımları sağlanır.

10.3.1.4. Gelecekçilik akımının sanat anlayışını sorgular.

- a) Umberto Boccioni'nin sanat hayatı ve "Bisikletçinin Dinamizmi" tablosu vurgulanır.
- b) Giacomo Balla, Carlo Carrà, Gino Severini ve Luigi Russolo'nun sanat üslupları açıklanır ve önemli eserleri tanıtılır.
- c) Gelecekçilik (fütürizm) akımını temsil eden sanatçıların tablolarından oluşan bir sunum yapımları sağlanır.

10.3.1.5. Dışavurumculuk akımının özelliklerini açıklar.

- a) *Edvard Munch'ın sanat hayatı araştırılır, "Çılgılık" adlı tablosunun özellikleri vurgulanır.*
- b) *Marc Chagall, Emil Nolde ve Oskar Kokoschka'nın sanat üslupları açıklanır ve önemli eserleri tanıtılır.*
- c) *Dışavurumculuk (ekspresyonizm) akımını temsil eden sanatçıların tablolarından oluşan bir sunum yapmaları sağlanır.*

10.3.2. Soyut Sanat Akımları

10.3.2.1. Yapılandırmacılık akımının özelliklerini açıklar.

- a) *Yapılandırmacılık (konstrüktivizm) akımı sanatçılarının heykel ve mimarlık alanında eserler verdikleri vurgulanır.*
- b) *Vladimir Tatlin ve Aleksander Rodchenko'nun çalışmaları araştırılır.*

10.3.2.2. De stijl sanat akımının sanatçılarına ve eserlerine örnekler verir.

- a) *Resim alanında Piet Mondrian'ın "Kompozisyon" adlı tablosunun özellikleri vurgulanır.*
- b) *Tasarım ve mimaride Theo van Doesburg ve Gerrit Rietveld'in çalışmalarına değinilir.*
- c) *De stijl akımını temsil eden sanatçıların tablolarından oluşan bir sunum yapmaları sağlanır.*

10.3.2.3. Dada hareketinin sanata bakışını analiz eder.

- a) *Marcel Duchamp'ın sanatsal çalışmaları ve "Pisuar" adlı çalışması vurgulanır.*
- b) *Kurt Schwitters, Max Ernst, Raoul Housmann, Francis Picabia ve Man Ray'ın sanat üslupları vurgulanır.*

10.3.2.4. Metafizik akımının temsilcilerinin çalışmalarına örnekler verir.

- a) *Giorgio de Chirico'nun sanat hayatı araştırılır, "Bir Sokağın Gizemi ve Melankolisi" tablosu tanıtılır.*
- b) *Giorgio Morandi ve Carlo Carra'nın önemli eserlerine değinilir.*

10.3.2.5. Gerçeküstücülük akımının özelliklerini açıklar.

- a) *Salvador Dali'nin sanat hayatı ve "Eriyen Saatler" adlı tablosunun özellikleri vurgulanır.*
- b) *Frida Kahlo, René Magritte, Joan Miro ve Paul Klee'nin sanat üslupları vurgulanır.*
- c) *Gerçeküstücülük (sürrealizm) akımını temsil eden sanatçıların tablolarından oluşan sunum yapmaları sağlanır.*

10.3.2.6. Bauhaus Okulunun özelliklerini açıklar.

- a) *Bauhaus Sanat Okulu ile Wassily Kandinsky'nin sanat hayatı arasındaki ilişki açıklanır.*
- b) *Okulda ders veren Liyonel Feininger, Oskar Schlemmer, Hannes Meyer'in sanat üslupları vurgulanır.*

10.3.2.7. Süprematizm akımının genel özelliklerini sıralar.

- Kazimir Maleviç'in "Süprematizm 02" adlı çalışması vurgulanır.*

10.4. ÇAĞDAŞ TÜRK SANATI

10.4.1. Çağdaş Türk Resim Sanatı

10.4.1.1. Çağdaş Türk resminin erken dönem gelişimini açıklar.

Çağdaş Türk resminin öncü ressamlarından Şeker Ahmet Paşa, Osman Hamdi Bey, Hoca Ali Rıza, Hikmet Onat ve Nazmi Ziya Güran'ın sanat üslupları ve eserleri tanıtılarak dönemin sanatsal özellikleri açıklanır.

10.4.1.2. Çağdaş Türk resminin grup ve temsilcilerini araştırır.

Osmanlı Ressamlar Cemiyeti, 1914 (Çallı) Kuşağı, Müstakil Ressamlar ve Heykeltıraşlar Birliği, D Grubu, Yeniler Grubu ve Onlar Grubu'nun sanat anlayışları açıklanarak önemli temsilcileri ve eserleri tanıtılır.

10.4.2. Çağdaş Türk Heykel Sanatı

10.4.2.1. Cumhuriyet Dönemi heykel sanatı, sanatçıları ve eserlerine örnekler verir.

Pietro Canonica, Heinrich Krippel, Ali Hadi Bara, Nusret Suman ve Zühtü Müridoğlu'nun eserleri araştırılır.

10.5. MODERNİZME YENİ BAKIŞ: 1945 VE SONRASI SANAT AKIMLAR

10.5.1. İkinci Dünya Savaşı ve Sonrasının Sanatı

10.5.1.1. Soyut dışavurumculuk akımının ortaya çıkış nedenlerini sorgular.

a) Jackson Pollock'un sanat hayatı araştırılır ve "Number 5" adlı tablosunun özellikleri açıklanır.

b) Soyut dışavurumculuk (soyut ekspresyonizm) akımının sanatçılarından Franz Kline, Sam Francis ve Mark Rothko'nun sanat üslupları vurgulanır.

10.5.1.2. Postmodernizm ile modernizm arasındaki farklılıkları ayırt eder.

Postmodernizm kavramının sanat hareketleri ile ilişkisi açıklanır.

10.5.1.3. Pop art akımı ve tüketim toplumu arasındaki ilişkiyi açıklar.

a) Andy Warhol'un sanat hayatı ve "Yirmi Marilyn" adlı tablosunun özellikleri açıklanır.

b) Roy Lichtenstein, Claes Oldenburg, Jasper Johns'un sanat üslupları vurgulanır.

10.5.1.4. Op art akımının sanatçıları ile önemli eserlerine örnekler verir.

a) Victor Vasarely'nin sanat hayatı ve "Vega-Nor" adlı tablosunun özellikleri açıklanır.

b) Akiyoshi Kitaoka ve Josef Albers'in sanat üslupları vurgulanır.

10.5.1.5. Minimalizm akımının özelliklerini belirler.

a) Carl André'nin sanat hayatı araştırılır, "Trabum" adlı eseri vurgulanır.

b) Donald Judd, Dan Flavin ve Robert Morris'in sanat üslupları vurgulanır.

10.5.1.6. Kavramsal sanat akımının özelliklerini açıklar.

a) Joseph Beuys'un sanat hayatı ve "Toprak Telefon" adlı çalışması vurgulanır.

b) Joseph Kosuth, Sol LeWitt'in sanat üslupları vurgulanır.

10.5.1.7. Arte povera sanat tarzının özelliklerini belirler.

Temsilcilerinden Michelangelo Pistoletto'nun "Wall of Rags" çalışması vurgulanır.

10.5.1.8. Fluxus akımının özelliklerini açıklar.

a) George Maciunas'ın sanat hayatı ve "Year Box 2" adlı çalışması vurgulanır.

b) John Cage ve Joseph Beuys'un sanat üslupları vurgulanır.

10.5.1.9. Performans sanatının özelliklerini yansıtan örnekler verir.

a) Yves Klein'in sanat hayatı ve "Anthropometrie" adlı çalışması vurgulanır.

b) Jiro Yoshihara ve Otto Muehl'ün sanat üslupları vurgulanır.

c) Performans hareketinin özelliklerini yansıtan çalışma yapılır.

10.5.1.10. Arazi sanatının özelliklerini açıklar.

a) Richard Long'un sanat hayatı ve "Wiyoming Çemberi" adlı çalışmasının özellikleri vurgulanır.

b) Andy Goldsworthy, Robert Smithson ve Michael Heizer'in sanat üslupları vurgulanır.

c) Arazi sanatı hareketinin özelliklerini yansıtan çalışma yapılır.